

Obrázky

z Vratislavic nad Nisou

MAREK ŘEHÁČEK

Konec války přinesl Zámečku těžké rány. Ada Ginzkeyová v té době již žila ve vilce při areálu továrny a objekt byl při obsazení Vratislavic Rudou armádou a následně českými orgány prázdný. V červenci 1945 jej navštívila delegace Ministerstva zemědělství vybírající luxusní předměty pro zařízení svých kanceláří. Ze Zámečku tehdy ale odvezli jen šest koberců. Další umělecká díla měla být později převezena do Prahy do Národní galerie a na Pražský hrad.

Archiv rodáků (Schwarz, Möller)

V roce 1946 v Zámečku zřídila továrna na koberce ubytovnu svých zaměstnanců. V noci 17. února roku 1948 vypukl v horním patře požár, který zničil celou střechu i se špicí věže. Interiéry byly následně ještě více poničeny hasebními pracemi. Ze Zámečku se tak stala rozpadlá ruina. Traduje se, že příčinou byla snaha zakrýt předchozí vykradení Zámečku, ale to nemusela být pravda. Již předtím totiž byly cennosti z objektu nákladáky pod dozorem rady Marečka odváženy do Prahy na Hrad, na ministerstva či velvyslanectví.

Vypálená budova byla přestavěna v poměrně velkorysém stylu – zbořena byla zničená špice věže, došlo ke shoení střechy a přistavění celého jednoho patra. Zrušena byla terasa nalevo a dozděn roh budovy, kupodivu z původního zdiva, takže spodní část objektu působí díky stejné pískovcové fasádě vcelku kompaktně.

Archiv Vítězslava Procházky (kolorováno) ↑ a Václava Černého ↓

Zámecký park již nebyl po válce udržovaný jako za ginzkeyovských časů. Podél rybníčku dříve vedl parovod, zdejší děti jej měly za prolézačku. Za dnešním domem IGI stával starý kovový kolotoč; ke konci už měl jen tři ramena a místním rozhlasem na něj byl opakovaně, ovšem marně zakazován vstup.

Archiv Severočeského muzea v Liberci (kolorováno)

Při přestavbě Zámku byla zrušena velkolepá hala s krbem a velké místnosti byly rozděleny na menší pokoje. Ty poté opět posloužily jako ubytovna pro zaměstnance továrny. Nakonec zde byli ubytováni dělníci z Mongolska, Vietnamu a Kuby; ve Vratislavicích se dodnes traduje, jak sem za polskými dělníci lezli místní chlapi.

Archiv Václava Černého

Po zániku podniku Bytex, pozdějšího Intexu, byl Zámeček prodán a dodnes slouží jako ubytovna. Poválečné přestavby mu sice sebraly značnou část původní kompozice a krásy, naštěstí však byly prováděny tak, že se téměř nedotkly cenných fasád s pískovcovými ozdobami. Vnější plášť objektu tak dodnes z velké části připomíná původní výjimečné architektonické řešení, symbolizující na konci 19. století bohatství Ginzkeyova rodu.

Foto Shiro-Photography